

УДК 504.4

Чугай А.В., Нагаєва С.П., Волков А.І. (Україна, Одеса)

ОЦІНКА ЯКОСТІ ПРИРОДНИХ СЕРЕДОВИЩ ПРИБЕРЕЖНОЇ ЗОНИ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я

Об'єктом дослідження в роботі є природне середовище прибережної зони північно-західного Причорномор'я. Метою роботи – комплексна оцінка стану та якості природного середовища досліджуваної території, де склалася складна екологічна ситуація.

Дослідження в роботі виконані на основі систематизації і аналізу фактичного і опублікованого матеріалів, отриманих співробітниками ОДЕКУ та інших організацій.

В результаті проведених досліджень детально проаналізовано стан та якість повітряного басейну м. Одеса, Миколаїв та Херсон. Розглянуто сценарії викидів парникових газів над територією України в цілому і, в т.ч., над регіонами північно-західного Причорномор'я. Отримано, що в м. Одеса *ІЗА* для всіх ЗР перевищує санітарно-гігієнічні нормативи. Максимальні значення *ІЗА* відзначаються для пилу, діоксиду азоту, фенолу та формальдегіду. У м. Миколаїв майже по всіх ЗР, за виключенням формальдегіду, рівень забруднення в цілому не перевищує *ГДКсд*. Вміст формальдегіду в атмосферному повітрі постійно перевищував *ГДКсд* в 3 – 4,5 рази. Відзначено тенденцію до збільшення вмісту в атмосферному повітрі пилу, оксиду вуглецю, фтористого водню. У м. Херсон для пилу, діоксиду сірки, оксиду вуглецю та оксиду азоту *ІЗА* в 1998 – 2011 рр. не перевищував 1. Для діоксиду азоту, сульфатів розчинних, фенолу, формальдегіду в більшості випадків *ІЗА* перевищував 1.

Виконано оцінку якості поверхневих вод, комплексне рекреаційне зонування прибережної зони північно-західного Причорномор'я. У табл. 1 представлені результати оцінки якості вод малих річок басейну р. Дністер. З результатів рекреаційного зонування (рис. 1) видно, що найбільш пріоритетними для подальшого розвитку туристичного сектора є південно-західна і центральна частини розглянутої території.

Таблиця 1 – Оцінка екологічного стану малих річок басейну р. Дністер

Річка	Клас	Розряд	Якість	Рівень забруднення	Міра стійкості
Ягорлик	2	-	Забруднена	Середній	Характерна
Окна	3	A	Брудна	Середній	Характерна
Білоч	3	A	Брудна	Середній	Характерна

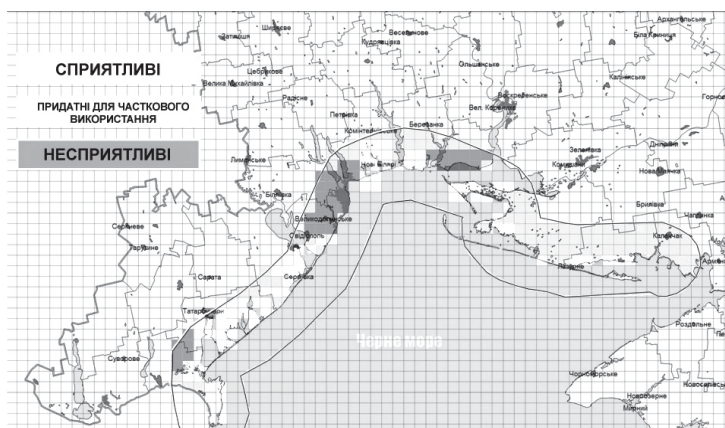

Рисунок 1 – Ранжування території за ступенем пріоритетності подальшого розширення туристичного сектора

Виконана агроекологічна оцінка та оцінка впливу іригаційних вод на агросистеми півдня Одеської області. Розглянуто шляхи удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами та можливості використання органічних відходів сільського господарства (на прикладі Одеської області).

В цілому, за комплексом показників та факторів слід відзначити, що найбільшого антропогенного навантаження серед регіонів прибережної зони північно-західного Причорномор'я зазнає Одеська область.